

**Predstavljanje  
analize završnih izvješća  
sudionika mobilnosti -  
informacijski paket i  
integracija dolaznih studenata**

**28. studenoga 2017.  
Tematski monitoring sastanak za  
područje visokog obrazovanja**

**Pripremile:  
Đurđica Degač  
Odjel za koordinaciju i osiguranje kvalitete  
programa Erasmus+, AMPEU  
Ivana Kovačić  
Odjel za visoko obrazovanje, AMPEU**



AGENCIJA ZA  
MOBILNOST I  
PROGRAME EU



Erasmus+



Obzor 2020.



# Struktura prezentacije

- Uvodno
- Komparativni prikaz profila studenata – **naglasak na dolaznim studentima iz programskih zemalja**
- Informacijski paket
- Akademska i socijalna integracija studenata
- Iskustva dolaznih studenata
- ECHE prioritetne točke
- Zaključci



**Odjel za koordinaciju i osiguranje kvalitete programa Erasmus+** prikupio je završna izvješća iz alata Mobility Tool+, analizirao odgovore sudionika te sastavio izvještaj kako bi se pratila struktura sudionika mobilnosti **unutar svih sektorskih područja** te njihovi stavovi i procjene.

Za **područje visokog obrazovanja** ovo je **druga** po redu analiza i izvještaj

- prvi je obuhvaćao akademsku godinu 2014./2015. – predstavljeno na prošlogodišnjoj konferenciji

**Vremenski obuhvat:** izvješća sudionika koji su mobilnost realizirali u razdoblju od 1.6.2015. do 1.2.2017. godine (natječajne godine 2015. i 2016.)

## Ciljevi:

- prikazati profil sudionika mobilnosti prema sektorskim područjima
- ispitati stavove sudionika mobilnosti o periodu mobilnosti i utjecaju na njihov osobni i profesionalni razvoj
- ispitati postoje li razlike u procjenama između skupina sudionika prema različitim sektorskim područjima i tipu sudionika

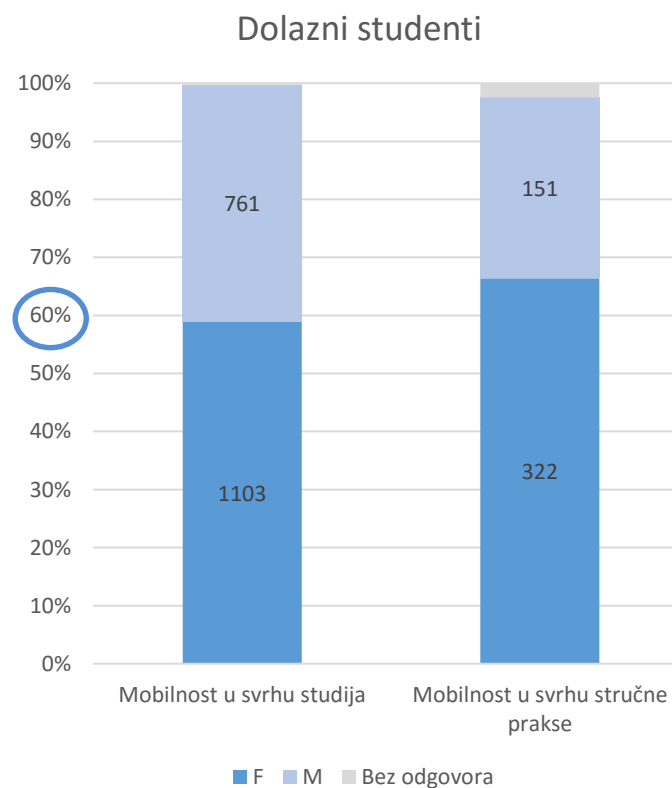
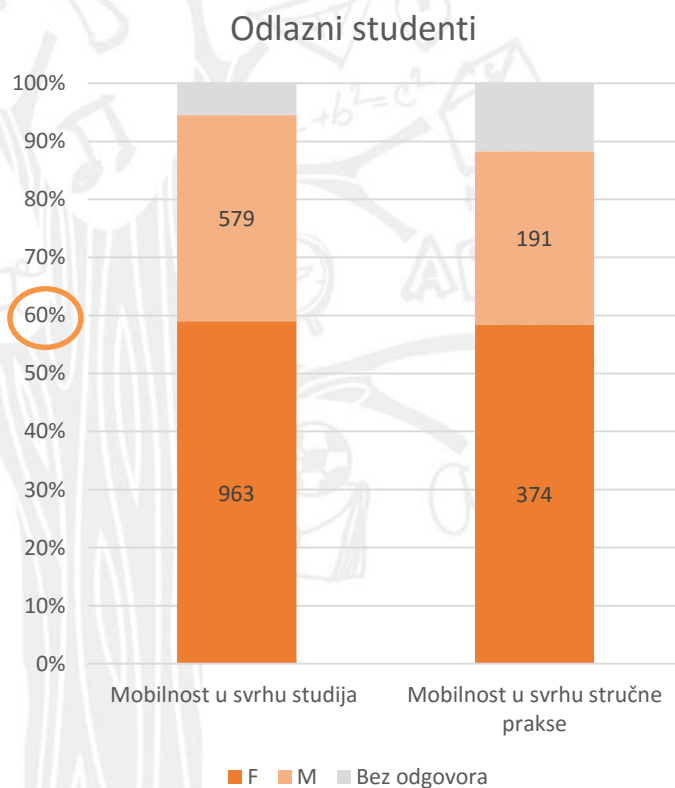
# Profil sudionika (ključne točke)

- Omjer odlaznih i dolaznih studenata je **1 : 1,04** u korist dolaznih studenata.  
Trend porasta broja dolaznih studenata primijećen je i u prethodnoj analizi.
- U analiziranom uzorku mobilnosti u svrhu studija realizirane su više od dvostruko u odnosu na stručne prakse za odlazne studente, dok je omjer veći za dolazne studente gdje je nešto manje od četiri puta više mobilnosti bilo u svrhu studija.
- U dolaznim i odlaznim mobilnostima prevladavaju mobilnosti osoba ženskog spola što odražava nadzastupljenost osoba ženskog spola u općoj studentskoj populaciji.
- Studenti iz Hrvatske na mobilnost odlaze nešto kasnije u obrazovanju od svojih inozemnih kolega.
- Studenti slabijeg socioekonomskog statusa u analiziranom uzorku čine 13,9 % od ukupnog broja odlaznih studenata.

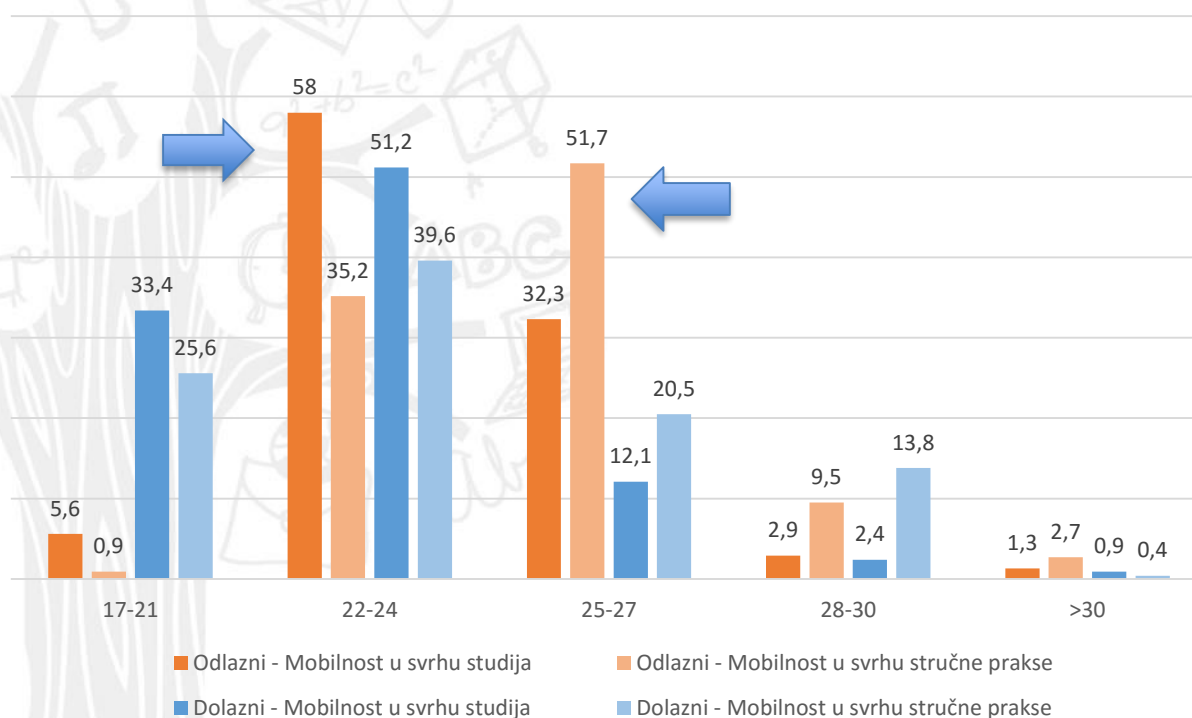
- Spolna distribucija
- Dobna distribucija
- Distribucija studenata prema razini studija
- Distribucija studenata prema obrazovnom području
- Odredišna i matična država studenata
- Nedavno diplomirani studenti



## Distribucija studenata prema spolu



## Dobna distribucija studenata (%)

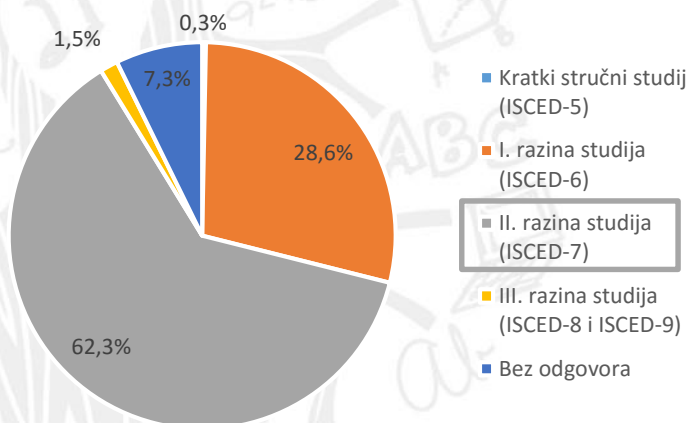


## Prosječna dob

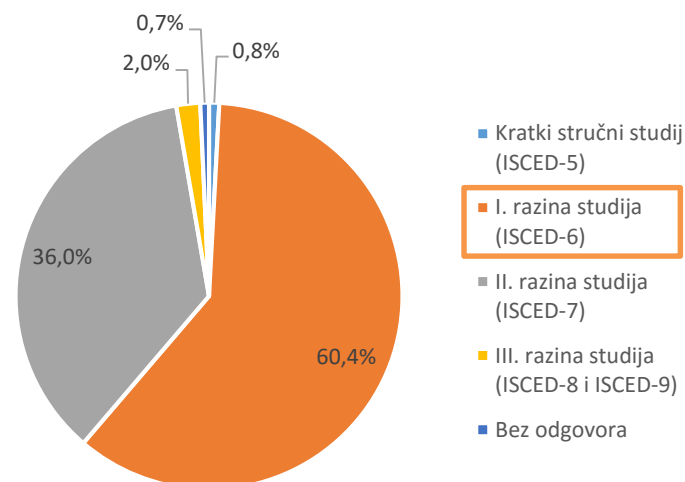
OUT SMS	24
OUT SMP	25
IN SMS	23
IN SMP	23

## Razina studija studenata (%)

Odlazni studenti



Dolazni studenti





## Distribucija studenata prema obrazovnom području



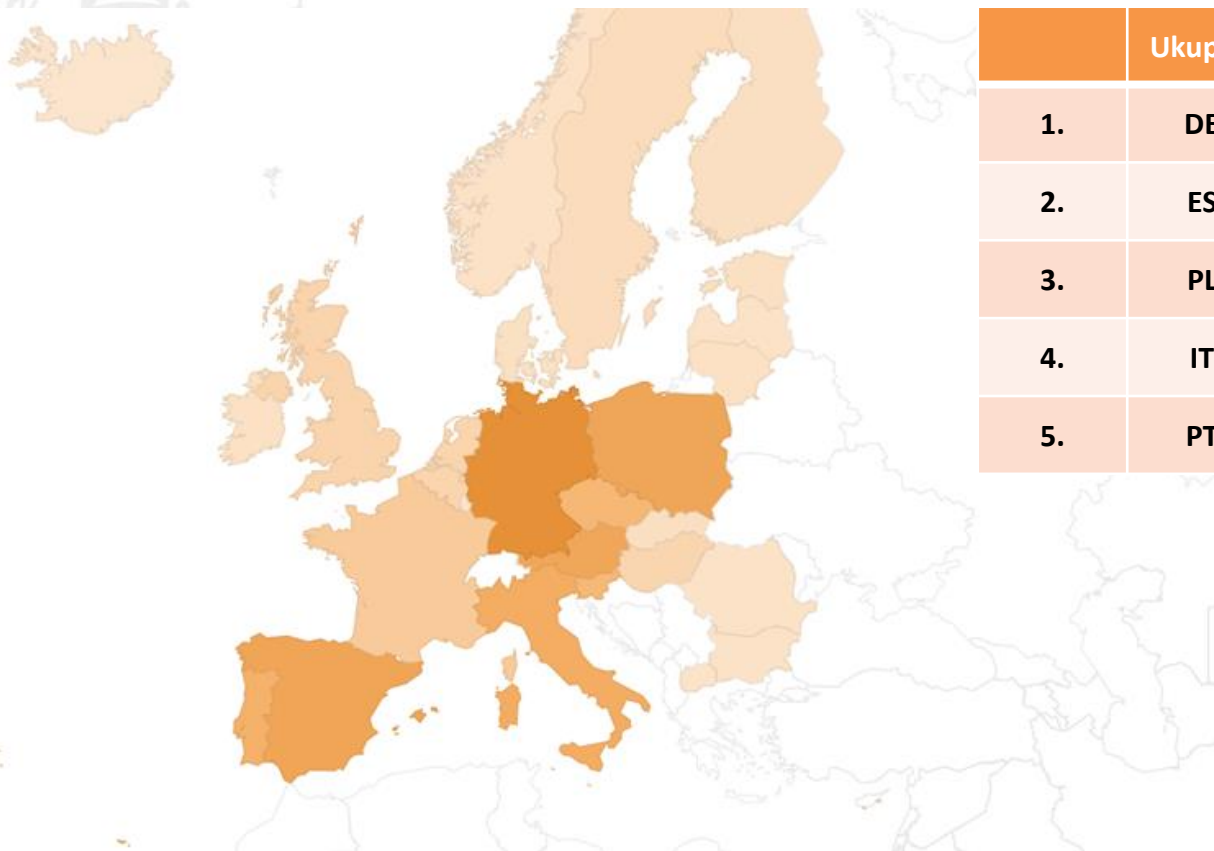
### Odlazni studenti

- Više od polovice odlaznih studenata u okviru KA103 (55,7 %) obrazuje se u području društvenih znanosti, poslovanja i prava te humanističkih znanosti i umjetnosti. Potom, drugu najzastupljeniju skupinu čine studenti inženjerstva, prerađivačke industrije i građevinarstva (12,2 %). S druge strane, oko 4 % studenata pohađa studij u području agronomije i veterine, zdravstva i socijalne skrbi i obrazovnih znanosti.

### Dolazni studenti

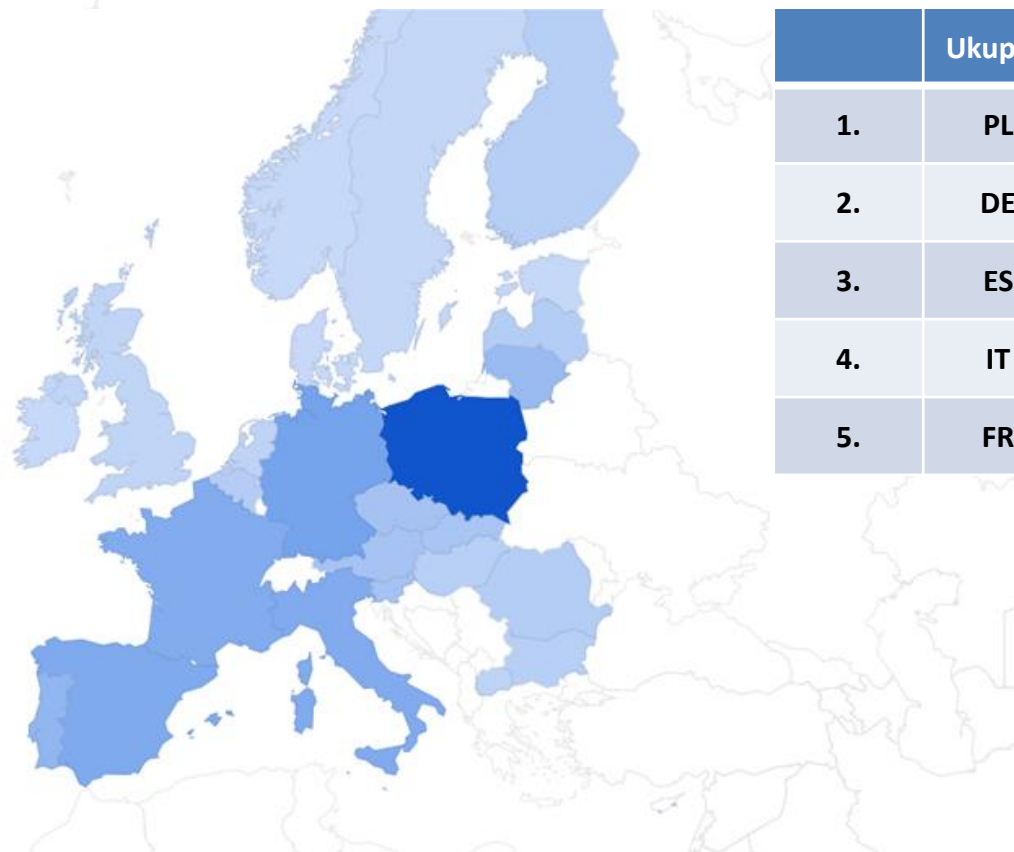
- 63,4 % dolaznih studenata obrazuje se u području poslovanja i prava, humanističkih znanosti i umjetnosti te društvenih znanosti. Potom, najzastupljenije skupine studenata čine oni koji se obrazuju u području usluga (11,8 %) te u području inženjerstva, prerađivačke industrije i građevinarstva.

## Odredišna država odlaznih studenata



	Ukupno	SMS	SMP
1.	DE	DE	DE
2.	ES	PL	AT
3.	PL	ES	ES
4.	IT	AT	IT
5.	PT	IT	SI

## Matična država dolaznih studenata



	Ukupno	SMS	SMP
1.	PL	PL	PL
2.	DE	DE	IT
3.	ES	ES	SI
4.	IT	FR	AT
5.	FR	IT	FR

## Nedavno diplomirani studenti

	Odlazni		Dolazni	
	Broj	%	Broj	%
Da	98	15,3 %	88	18,1 %
Ne	542	84,7 %	397	81,9 %
<b>Ukupno</b>	<b>640</b>	<b>100 %</b>	<b>485</b>	<b>100 %</b>



- **Ažuriran, potpun i pravovremeno objavljen informacijski paket** na rasprostranjenom međunarodnom jeziku trebao bi biti dostupan studentima prije mobilnosti kako bi se osigurala transparentnost i donošenje informiranih odluka.

## Dolazni studenti (KA103)

Informacijski paket	Broj	%
Dostupan na rasprostranjenom međunarodnom jeziku	284	15,2%
Dostupan na vrijeme za pripremu Sporazuma o učenju za Erasmus+	1097	58,7%
Potpun (sadržavao je sve informacije potrebne da se donese odluka, uključujući jezik na kojem će se izvoditi studijski program/kolegij i sustav ocjenjivanja)	867	46,4%
Objavljen na mrežnoj stranici ustanove primatelja	1454	77,8%
Ažuriran (nije bilo promjena u odabranim predmetima tijekom razdoblja mobilnosti)	600	32,1%

## Informacije o sustavu ocjenjivanja koji će se primijenjivati na ustanovi primatelju

### Dolazni studenti

	Broj	%
Nisam provjerio/provjerila	456	24,4%
Ne	376	20,1%
Da, prije mobilnosti	710	38,0%
Da, pri povratku	327	17,5%
<b>Ukupno</b>	<b>1869</b>	<b>100,0%</b>

*Je li ustanova pošiljatelj pružila informacije o tome na koji će se način ocjene dodijeljene na ustanovi primatelju prenijeti pri povratku na matičnu ustanovu?*



### Odlazni studenti

	Broj	%
Nisam provjerio/provjerila	500	30,6%
Ne	380	23,3%
Da, prije mobilnosti	512	31,4%
Da, pri povratku	240	14,7%
<b>Ukupno</b>	<b>1632</b>	<b>100,0%</b>



## Akademski i socijalna integracija (ključne točke)

- **Odlazni studenti su u pravilu nešto zadovoljniji svojim stupnjem integracije u svakodnevni život odredišne ustanove/organizacije, među lokalne studente, stažiste, zaposlenike te druge Erasmus+/međunarodne studente, zaposlenike i stažiste od dolaznih studenata.**
- Dolazni studenti iskazuju visok stupanj zadovoljstva integracijom među druge Erasmus+/međunarodne studente (87 %), dok su u nešto manjoj mjeri zadovoljni integracijom među lokalne studente (56,6 %).
- Visok udio odlaznih i dolaznih studenata koji su boravili na stručnoj praksi iskazuje da su bili dobro ili vrlo dobro integrirani (oko 90 % odlaznih studenata i oko 86 % dolaznih studenata procijenili su kako su se dobro ili vrlo dobro integrirali u svakodnevni život odredišne organizacije i među lokalne zaposlenike/stažiste).

# Akademska i socijalna integracija

## Akademska integracija

- Stupanj prilagodbe akademskom obliku života (Rienties, 2011: 686)
- Ima utjecaj na akademski uspjeh studenata, ali i veliku ulogu u zadovoljstvu studenata studijem izvan matične države.





## Socijalna integracija

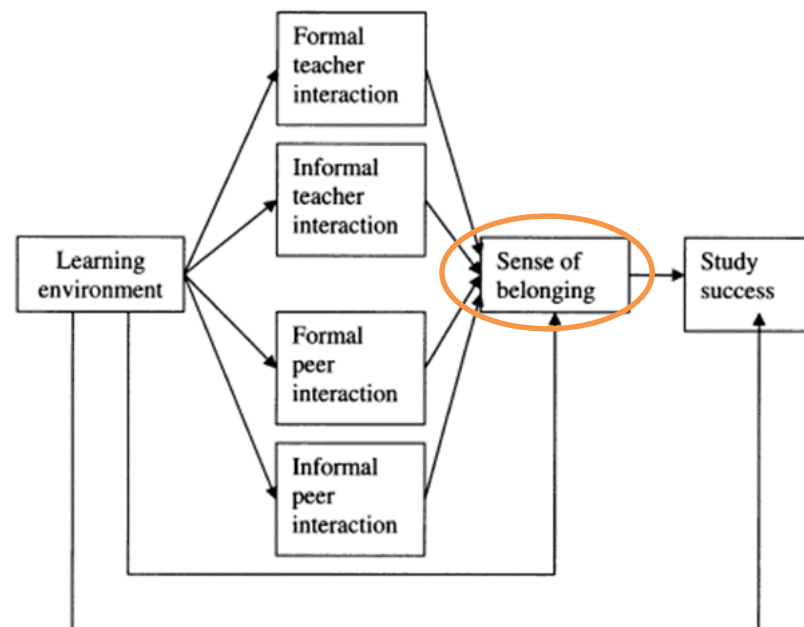
- Stupanj prilagodbe društvenom načinu života na sveučilištu (Rienties *et al*, 2011: 686)
- Socijalna integracija studenata u drugoj državi ovisi o njihovom odnosu s drugim studentima unutar i izvan predavaonice, s prijateljima, cimerima i poznanicima te odnosu koji studenti imaju s obitelji i prijateljima u matičnoj državi (Kücking, 2011: 16).
- Stupanj u kojem je student u mogućnosti prilagoditi se danoj kulturi i društvu što mu omogućuje ostvarivanje veza s domaćim studentima i drugim stanovnicima (Kücking, 2011 prema Redmond i Bunyi, 1993).



# Važnost akademske i socijalne integracije u obrazovanju

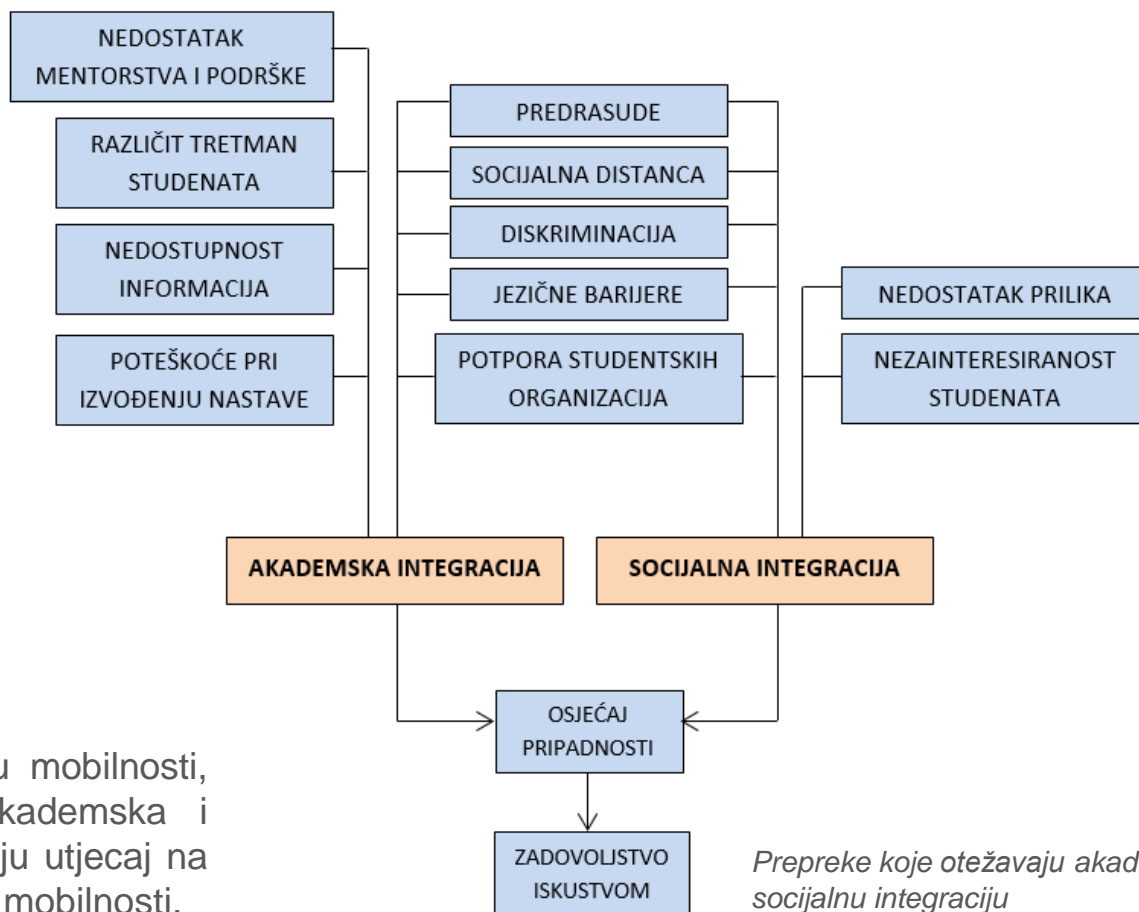
## Tintov interakcijski model (1993)

- Teorijski koncept koji pretpostavlja da akademska i socijalna integracija imaju utjecaj na uspješan završetak studija.
- Akademska integracija ima utjecaj na akademski uspjeh i intelektualni razvoj tijekom studija, dok se socijalna integracija odnosi na neformalno povezivanje, izvannastavne aktivnosti i interakciju s nastavnim i nenastavnim osobljem na fakultetu (Meeuwisse *et al*, 2010).



*Formalna i neformalna interakcija u odnosu na osjećaj pripadnosti i akademski uspjeh (Meeuwisse, 2010: 534)*

# Prepreke koje otežavaju integraciju



- Kad je riječ o razdoblju mobilnosti, pretpostavka je da akademska i socijalna integracija imaju utjecaj na zadovoljstvo razdobljem mobilnosti.

*Prepreke koje otežavaju akademsku i socijalnu integraciju*

# Prepreke koje otežavaju integraciju

## Akademski integracija

- Nedostupnost nastavnog i nenastavnog osoblja
- Nedostatak mentorstva i podrške
- Različit tretman studenata
- Predrasude i diskriminacija
- Nedostupnost relevantnih informacija za studente
- Poteškoće pri izvođenju nastave

## Socijalna integracija

- Nedostatak prilika za uključivanje u socijalni život
- Socijalna distanca i nezainteresiranost studenata za interakciju

## Ostali čimbenici

- Jezične barijere u komunikaciji
- Nedostatna potpora studentskih organizacija

*Prepreke su identificirane na temelju završnih izvješća u akademskoj godini 2014./2015.*

**Organizacijski uvjeti** → zadovoljstvo potporom ustanovom pošiljateljicom (KA103 OUT SMS) i zadovoljstvo ustanovom primateljicom (KA103 IN SMS)

## Administrativna potpora



## Akademsko mentorstvo

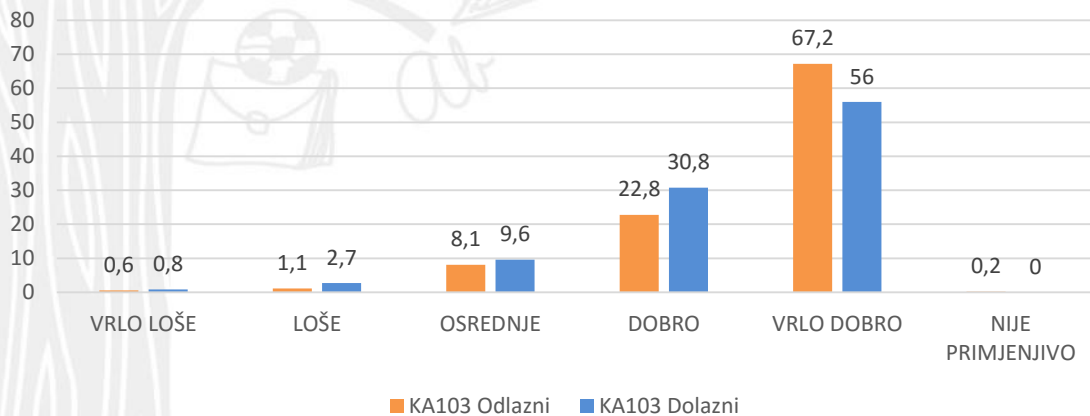
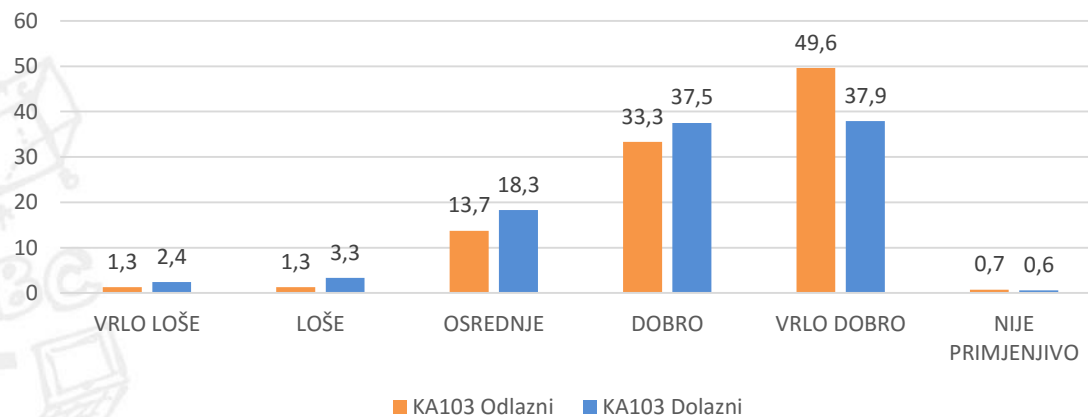


## Potpora studentskih inicijativa/udruga



## Stupanj integracije u svakodnevni život određene ustanove/organizacije (%)

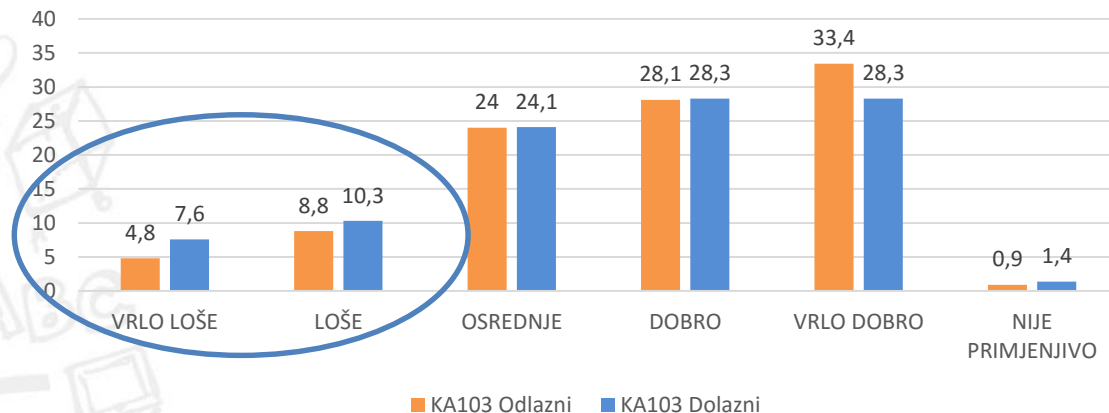
a) Mobilnost u svrhu studija



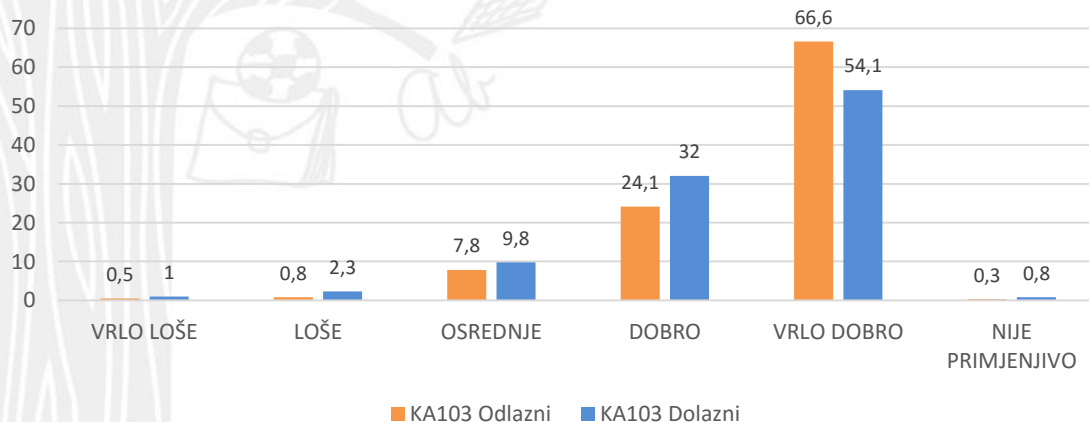
b) Mobilnost u svrhu stručne prakse

## Stupanj integracije među lokalne studente, odnosno među lokalne zaposlenike i stažiste (%)

a) Mobilnost u svrhu studija



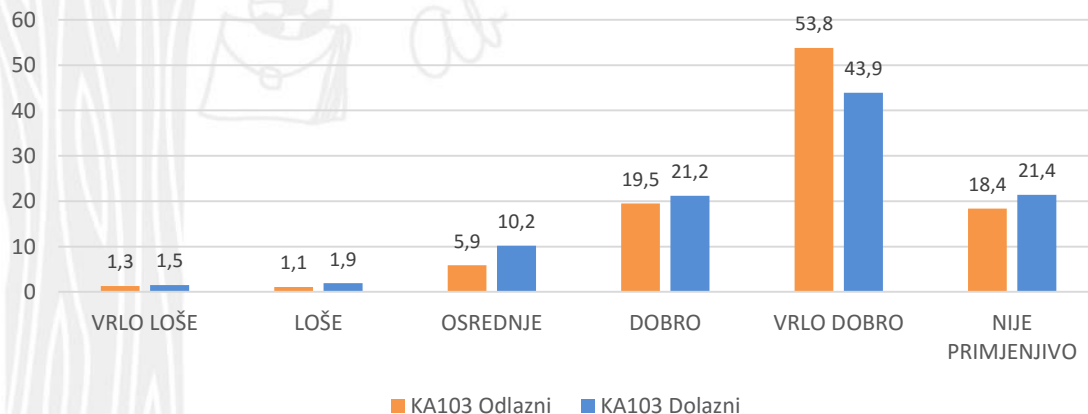
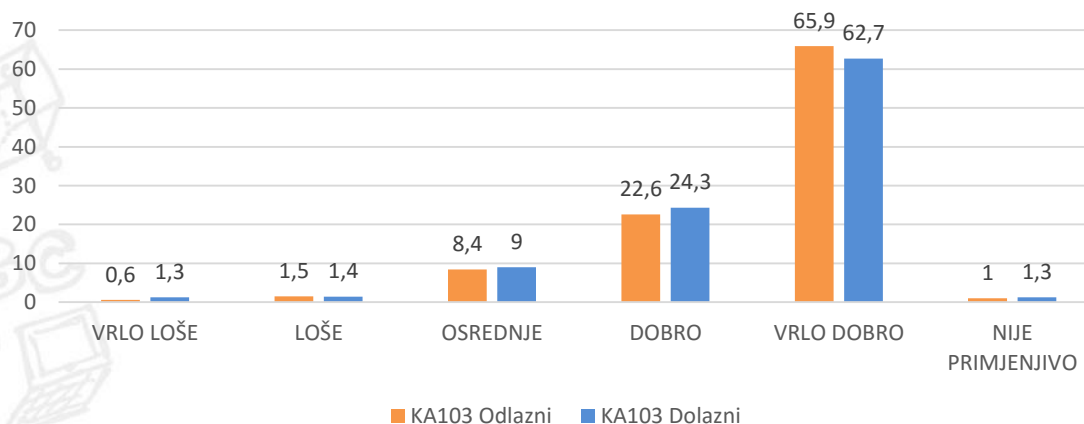
b) Mobilnost u svrhu stručne prakse



# Integracija studenata

Stupanj integracije među druge Erasmus+/međunarodne studente, odnosno među druge međunarodne zaposlenike/stažiste (%)

a) Mobilnost u svrhu studija



b) Mobilnost u svrhu stručne prakse



## Iskustva dolaznih studenata



“I would recommend to avoid to send students in a country where the main language is different from the ones indicated by the participant: for example, I could speak English and understand French and Spanish, but not Croatian. **The receiving organisation declared English will be used in the office, but it hardly happened: all the team meetings were in Croatian, they communicated with their partners in Croatian and they wrote their projects in Croatian. Also daily conversations easily moved from English to Croatian, even if I was present.** It represented for me a great obstacle and a source of frustration, but this association was already the only one where I could accept to go. So, even if the receiving organisation declares it will use a language that will be different from the main language spoken in the country, I would suggest to avoid sending students in countries where they don't speak or understand the language, because I experienced it could compromise the training.”

“Classes were in Croatian instead of English, and there was no consultations in some classes, so for foreign students it was quite hard.”

## Iskustva dolaznih studenata



“The school did not provide us any kind of mentoring which we thought we would have. Student association did also nothing to help us in this journey. **We were on our own, and I think that if we had help, from the faculty, or our peers, the choice and the process would have been easier.**”

“**The integration at the receiving institution with local students was very poor because the courses I chose were all held in English and there were not many local students in those courses.** Even if local students participated in those courses, it was more likely that they stuck together. From my point of view, this **'separation' was both-sided.** We as Erasmus students all knew each other from different ESN activities and did not 'search' for contact either.”

“**We did not have classes with the local students, that was a pity.** The only contact we had with them was through the student club.”

## Iskustva dolaznih studenata



“We were rather ignored by the other teachers of the school and usually not invited to take part in the school's life.”

“There were quite a few trainees at the school where I did my traineeship (six at the time of my leaving) and **it felt sometimes that our mentor teacher ‘favoured’ some trainees over others.** For example, a **Czech trainee and I were given many tasks that were not really useful for us** (such as organising an exhibition about South America, checking pupils' notebooks - that were written in Croatian, a language that we don't understand, scoring pupils' work - again written in Croatian, not understandable for us). Other interns did not have to perform such tasks. Of course, our mentor always asked us if we agree to do these things. However, I felt that we really didn't have a chance to say no, because then he would be annoyed and that affected other things, such as having the chance to give our own lessons in our way and experiment with different teaching methods, not always his way. I'm not saying that every task should be super useful but interns are not there to do the ‘boring’ work for the mentor teacher and **all interns should be treated equally.**”



1. Kücking, Silke (2011), Internationalisation and the Integration of International Students at the University of Twente, Diplomski rad, (URL: <http://essay.utwente.nl/61295/>, pristup: 27. prosinca 2016.)
2. Meeuwisse, Marieke; Severiens, Sabine E. i Born, Marise Ph. (2010), „Learning Environment, Interaction, Sense of Belonging and Study Succes in Ethnically Diverse Student Groups“, Research in Higher Education, 51 (6): 528-545.
3. Rienties, Bart; Beusaert, Simon; Grohnert, Therese; Niemantsverdriet, Susan i Kommers, Piet (2011), „Understanding academic performance of international students: the role of ethnicity, academic and social integration“, Higher Education, 63: 685-700.

# ECHE prioritetne točke

tzv. *pressure points*

1.

- Informacijski paket
- Priznavanje
- Informacije o sustavu ocjenjivanja

2.

- Potpora studentima – logistička, jezična, savjetovanje, korektne procedure isplata
- Stručne prakse
- Inkluzija i jednake mogućnosti za odlazak na mobilnost

3.

- Priznavanje mobilnosti osoblja i valorizacija iskustava sudionika nakon mobilnosti
- Sudjelovanje u programima suradnje
- Međuinstitucijski sporazumi i upravljanje njima



- Za kvalitetu sadržaja informacijskog paketa valja pratiti preporuke koje donosi ECTS Users' Guide u poglavlju 7. **ECTS and supporting documents (str. 54. – 57)**

## Course Catalogue

### Recommended elements for the Course Catalogue

#### General information:

- name and address
- description of the institution (including type and status)
- academic authorities
- academic calendar
- list of programmes offered
- admission requirements, including language policy, and registration procedures
- arrangements for the recognition of credit mobility and prior learning (formal, informal and non-formal)
- ECTS credit allocation policy (institutional credit framework)
- arrangements for academic guidance

#### Resources and services:

- student affairs office
- accommodation/housing
- meals
- cost of living
- financial support for students
- medical facilities
- insurance
- facilities for students with disabilities and special needs
- learning facilities
- international mobility possibilities
- practical information for incoming mobile students
- language courses
- work placement possibilities
- sports and leisure facilities
- student associations

# ECTS Users' Guide 2015

Course Catalogue

## Information on programmes:

- qualification awarded
- length of programme
- number of credits
- level of qualification according to the National Qualification Framework and the European Qualifications Framework
- field(s) of study (e.g. ISCED-F)
- specific admission requirements (if applicable)
- specific arrangements for recognition of prior learning (formal, non-formal and informal) (if applicable)
- qualification requirements and regulations, including graduation requirements (if applicable)
- profile of the programme (see chapter on programme design)
- programme learning outcomes
- programme structure diagram with credits (60 ECTS per full-time equivalent academic year)
- mode of study (full-time/part-time/e-learning etc.)
- examination regulations and grading scale
- obligatory or optional mobility windows (if applicable)
- work placement(s) (if applicable)
- work-based learning
- programme director or equivalent
- occupational profiles of graduates
- access to further studies

For joint programmes, some additional elements are recommended:

- information on the form of the diploma and Diploma Supplement (joint/double/multiple)
- members of consortium and their role
- mobility structure of the programme

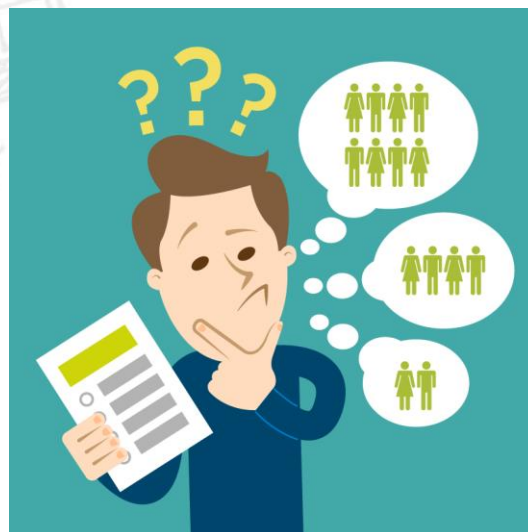
Course Catalogue

## Information on individual educational components:

- code
- title
- type (compulsory/optional)
- cycle (short/first/second/third)
- year of study when the component is delivered (if applicable)
- semester/trimester when the component is delivered
- number of ECTS credits allocated
- name of lecturer(s)
- learning outcomes
- mode of delivery (face-to-face/distance learning etc.)
- prerequisites and co-requisites (if applicable)
- course content
- recommended or required reading and other learning resources/tools
- planned learning activities and teaching methods
- assessment methods and criteria
- language of instruction

# Zaključak

- ✓ na razini programa pravila su jasna za nositelje ECHE
  - ✓ *one size fits all* pristup rješenjima raznih pitanja potpore studentima koji bi bio primjenjiv za sve ustanove nije moguć
  - ✓ potrebno je ustanoviti stvarno stanje te iznaći najbolja rješenja za svoju ustanovu i svoje studente u okvirima ECHE smjernica
- već postoje **prokušani modeli i primjeri dobre prakse** – umrežite se s kolegama!
- najbolji izvor podataka su upravo **izvješća sudionika mobilnosti** – analizirajte ih!





# Završen HousErasmus+ projekt

- Projekt koji je proveo konzorcij na čelu s ESN-om, te partnerima poput EUF (European University Foundation), UNICA (Network of Universities from the Capitals of Europe), ACA (Academic Cooperation Association) itd.
- Nakon završetka projekta objavljen je **detaljan istraživački izvještaj** te **set preporuka** za dionike u sustavu podrške studentima (At home in Europe: Accommodate international students! Recommendation & Good Practice Booklet)

[http://www.aca-secretariat.be/index.php?id=29&tx\\_smfacanewsletter\\_pi1%5Bnl\\_uid%5D=153&tx\\_smfacanewsletter\\_pi1%5Buid%5D=5378&tx\\_smfacanewsletter\\_pi1%5BbackPid%5D=272&cHash=6871c22bc68544bf9936af6e8a4d87d4](http://www.aca-secretariat.be/index.php?id=29&tx_smfacanewsletter_pi1%5Bnl_uid%5D=153&tx_smfacanewsletter_pi1%5Buid%5D=5378&tx_smfacanewsletter_pi1%5BbackPid%5D=272&cHash=6871c22bc68544bf9936af6e8a4d87d4)



# HousErasmus+

*Students report that the lack of affordable and adequate student housing can be a major obstacle to taking part in mobility programmes and can affect negatively those that go abroad.*

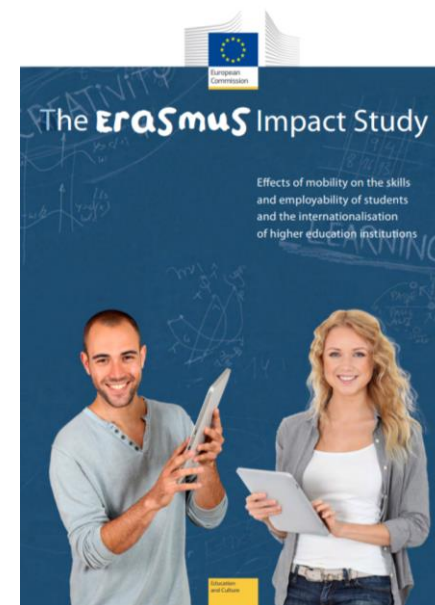
# Uskoro nova Erasmus+ studija učinka

Europska komisija provodi **novu Erasmus+ Impact Study** po uzoru na [studiju iz 2014.g.](#) kako bi se analizirali učinci Erasmus+ programa na sudionike mobilnosti, ali i ustanove koje provode program.

## Effects of mobility on the skills and employability of students and the internationalisation of higher education institutions

*How does mobility influence the European attitude,  
the place to live and work and relationships?*

- *European identity*
- *Working and living abroad*
- *Relationships*



Hvala na pozornosti!

